

PROSPERITY

Zdrojový balíček

Komunikace a zapojení zúčastněných stran do procesu SUMP

Odpovědný autor: Fred DOTTER | Mobiel 21

Odpovědný spoluautor: Patrick AUWERX | Mobiel 21

Datum: 19.09.2017

Status: Finální

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

Obsah

1	INTRODUCTION	FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.
2	SUSTAINABLE URBAN MOBILITY PLAN	FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.
3	CITIZEN AND STAKEHOLDER INVOLVEMENT	FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.
4	REFERENCES	9
4.1	PROJECTS AND INITIATIVES	FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.
4.2	TOOLS AND GUIDELINES	FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.

1 Úvod

Tato kapitola obsahuje krátký úvod k tématu školení a k tomuto balíčku zdrojů.

O školení o komunikaci a zapojení zúčastněných stran do SUMP

Dobrá komunikace je nezbytná pro úspěšná rozhodnutí v plánování, odvětví dopravy zde není výjimkou.

Zapojení zúčastněných stran a veřejnosti je jednou ze základních požadavků plánování udržitelné městské mobility. Vychází z myšlenky, že občané a zúčastněné strany mohou formulovat své myšlenky a obavy a mohou tím přispět k tvůrčím a inovativním řešením problémů v oblasti dopravy. Dále vybízí občany a zúčastněné strany, aby se zapojily do idey udržitelné mobility, dopravní politiky a projektů. Zároveň je příležitostí pro správní orgány města, aby do své práce začlenily místní odborníky a získaly zpětnou vazbu, čímž by nakonec dosáhly nejlepšího možného výsledku z hlediska konsenzu. Nezhledňování principů participace v plánování mobility neznamena pouze to, že výsledek nelze považovat za "plánování udržitelné městské mobility", ale chybí také příležitost ke zvýšení povědomí o výzvách a řešeních místní městské mobility, k efektivnějším politickým rozhodnutím, rozhodovacímu procesu a pro zmenšení mezer mezi občany (nebo zúčastněnými stranami) a lokálními politiky.

Občané a organizace se tak budou podílet na tvorbě politik, naplňování politik a jejich vyhodnocení na místní úrovni. Institucionální spolupráce a participace jsou nepřetržitými činnostmi, které by měly začít již v úvodní fázi při definování procesu SUMP.

O tomto zdrojovém balíčku

Toto školení vybaví účastníky **důkladným pochopením komunikace a zapojení zúčastněných stran při přípravě nového SUMPu**. Bude se zabývat procesem komunikace a zapojení v mnoha aspektech a bude se rovněž zabývat možnými problémy, které se mohou vyskytnout při jeho naplňování. Během školení účastníci přispějí ke skupinové diskusi a interaktivním cvičením. Cílem tohoto školení je sdílet osvědčené postupy a poskytnout účastníkům potřebné teoretické a reálné příklady, které řeší nedostatky v znalostech a posilují příslušné dovednosti.

Tento balíček zdrojů nabízí několik kontextových článků, které jsou strukturovány ve třech hlavních kapitolách: Definice a přehled plánů udržitelné městské mobility, Zapojení veřejnosti a zúčastněných stran, Nástroje a zkušenosti. Doufáme, že kromě školících aktivit, vám tyto články a nástroje pomohou i při implementaci plánů udržitelné městské ve vaší praxi.

2 Plán udržitelné městské mobility

Tato kapitola obsahuje definici Plánu udržitelné městské mobility (SUMP), jeho proces, odkazy kde lze nalézt další pokyny, nástroj pro sebehodnocení a slovníček SUMP.

Definice

Plán udržitelné městské mobility je strategickým plánem uspokojujícím potřeby mobility lidí a společností ve městech a jejich okolí s cílem zajistit lepší kvalitu života. Vychází z existujících plánovacích postupů a zohledňuje zásady integrace, participace a vyhodnocení (evaluace).

Výše uvedená definice je převzata z metodiky Evropské komise "Tvorba a naplňování plánu udržitelné městské mobility". Jak je uvedeno v balíčku městské mobility, Evropská komise několik let aktivně prosazuje koncepci udržitelného plánování městské mobility a zavázala se k podpoře národních, regionálních a místních orgánů v průběhu procesu tvorby a naplňování SUMP, a to i prostřednictvím nástrojů financování.

Zdroj: Slovníček SUMP - <http://www.eltis.org/glossary>

Proces

Příprava plánu udržitelné městské mobility (SUMP) je komplexní záležitostí. Metodika vypracovaná s podporou Komise nabízí konkrétní návrhy, jak pracovat s konceptem SUMP a připravit strategii městské mobility, která staví na jasné vizi udržitelného rozvoje městské oblasti. Tento proces rozvoje a implementace SUMP lze rozdělit na 11 hlavních kroků:

- Krok 1: Stanovte svůj potenciál pro úspěšný SUMP
- Krok 2: Definujte proces přípravy a zájmové území
- Krok 3: Analyzujte situaci v oblasti mobility a vytvořte scénáře
- Krok 4: Vytvořte společnou vizi
- Krok 5: Stanovte priority a měřitelné cíle
- Krok 6: Vytvořte efektivní balíčky opatření
- Krok 7: Dohodněte se na jasných odpovědnostech a přidejte rozpočty
- Krok 8: Vytvořte systémy pro monitoring a vyhodnocení plánu
- Krok 9: Přijměte/schvalte SUMP
- Krok 10: Zajistěte správné řízení a komunikaci (pro implementaci plánu)
- Krok 11: Poučte se ze zkušeností

Kromě toho SUMP obsahuje základní informace, jako je seznam (pod)kroků, důležitost participace zúčastněných stran a zapojení veřejnosti, jakož i informace o tom, ve kterých fázích je participace nejdůležitější.

Zdroj: Evropská platforma pro udržitelné plány městské mobility *European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans* - <http://eltis.org/content/sump-process>

Metodika

Metodika je určena místním orgánům, pracovníkům v oblasti městské dopravy a mobility a dalším zúčastněným stranám zapojeným do přípravy SUMP. Každý krok procesu tvorby plánu je ilustrován příklady dobré praxe a nástroji a odkazy na další informace.

Metodiky jsou k dispozici v různých jazycích a online verze pokynů byla také k dispozici (v angličtině), aby poskytla praktický a interaktivní zdroj informací pro koordinátory mobility. Pokyny vycházejí z revize stávajících dokumentů a důkladného konzultačního procesu provedeného odborníky z celé Evropy, který byl organizován v letech 2010 až 2013 jako součást smlouvy s Evropskou komisí.

Zdroj: *Evropská platforma pro udržitelné plány městské mobility European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans* - <http://eltis.org/content/sump-process>

Nástroj sebehodnocení

Nástroj sebehodnocení SUMP umožňuje plánovacím orgánům posoudit soulad plánu s konceptem a metodikou Evropské unie v oblasti SUMP, a to jak během tvorby plánu, tak po jeho dokončení.

Sebehodnocení je založeno na 100 jasných a transparentních otázkách, které sledují kroky v plánovacím cyklu SUMP. Výsledky pomáhají plánovacím orgánům pochopit silné a slabé stránky procesu plánování. Nástroj je k dispozici zdarma k využití na nekomerční bázi.

Zdroj: *Akademie mobility, Mobility Academy* - <https://www.mobility-academy.eu/course/index.php?categoryid=15>

Slovníček

Cílem [slovníčku SUMP](#) je poskytnout jeden zdroj pro koordinátory mobility, aby našli stručné vysvětlení odborných termínů a zkratk vztahujících se k tématu plánování udržitelné městské mobility. Slovníček byl připraven týmem odborníků, kteří revidovali příslušné zprávy, pokyny a stávající slovníky.

Zdroj: *Slovníček SUMP* - <http://www.eltis.org/glossary>

3 Zapojení veřejnosti a zúčastněných stran

Tato kapitola poskytuje informace, proč je participace důležitá pro plánování udržitelné městské mobility a poskytuje několik příkladů k tomuto tématu.

Proč je participace důležitá pro proces plánování udržitelné městské mobility?

Zapojení veřejnosti do témat utvářejících město není sama o sobě novým konceptem nebo odpovědností. Na mnoha místech, zejména v evropských městech starých členských států EU, již existují politiky a povinné postupy týkající se toho, jak by se veřejnost měla podílet na velkých stavebních projektech. Také existuje řada příkladů, jak metody založené na participativním přístupu poskytují fórum pro diskusi o otázkách, které vznesly zúčastněné strany, kde jsou často vyjádřeny konfliktní názory, které mohou vést ke změnám v projektech a úspěšným výsledkům. Důležité otázky jsou jak a do jaké míry se účast veřejnosti celkově zvýšila v kontextu udržitelného rozvoje měst, které vyžaduje dlouhodobé rozhodování městské společnosti, kde musí být vyvážené ekologické, ekonomické a sociální záležitosti a různé další zájmy. Relativně nový rozměr participace přináší nová média, jako jsou sociální média a odborná fóra, která umožňují každému informovat se o problému a komentovat jej odkudkoliv a kdykoliv. Přesto se dosud nevytvořila široká a systematická kultura pro participaci, která by byla jednoznačně podporována zúčastněnými aktéry a aktivně využívána veřejností.

V současné době vzniká vůle pro nový přístup ke strategickému plánování udržitelné dopravy v celé Evropě, která zahrnuje participaci veřejnosti jako integrální prvek. Zejména opatření týkající se plánování dopravy a opatření v dopravě jsou často předmětem kontroverzních diskusí v rámci městské komunity. Koncept plánování udržitelné městské mobility, který podporuje Evropská komise, zavádí zásadu, že veřejnost by měla být zapojena již od samého počátku procesu plánování dopravy, a ne až v situaci, kdy již jsou plány do značné míry dokončeny a mohou být provedeny pouze drobné změny. To vyžaduje, aby veřejné orgány otevřely vysoce specializovanou a složitou oblast pro diskusi a připravily se na participaci v procesu plánování. Tento koncept je vzrušující, protože postupy participace zúčastněných stran napříč Evropou jsou velmi odlišné a v některých případech, zejména v nových členských státech EU, existuje málo zkušeností s tím, co znamená skutečně zapojit občany do rozhodování, spíše jsou zde jen občané informováni o výsledcích.

Důležitým důvodem pro participaci je získání znalostí, které mohou formovat přípravu plánu udržitelné mobility. Velká část odborných prací považuje participaci za proces rozvíjející znalosti. Jsou základem mnoha participativních přístupů, které se vyvinuly za posledních 20 let.

Podle Glasse (1979) má participace veřejnosti pět klíčových cílů: výměna informací, vzdělávání, budování/získávání podpory, podpůrné rozhodování a reprezentační vstupy. Krause (2014) definuje cíle a přínosy participace v procesech plánování takto:

- Zvyšuje průhlednost rozhodovacích procesů.
- Zvyšuje vzájemné chápání se a porozumění mezi občany a správou.
- Bere ve společnou úvahu nápady, obavy a každodenní znalosti.
- Zlepšuje znalostní základnu zúčastněných.
- Má pozitivní vliv na plánovací procesy, protože zvyšuje šanci na celkové přijetí/akceptaci

Spolupráce se zúčastněnými stranami je obecně považována jako běžná praxe - v mnoha případech však mají pouze vybraní stakeholdeři své slovo v plánování. Je důležité zapojit všechny typy zúčastněných stran do celého procesu plánování a řešit jejich specifické požadavky. To se týká zejména skupin s omezenou schopností vyjádřit své obavy nebo požadavky ve srovnání s jinými silnějšími skupinami. Mezi příklady těžko dosažitelných skupin patří etnické menšiny, osoby s omezením, mladí lidé a starší lidé, lidé s nízkou gramotností a apatické skupiny.

Participace na plánování dopravy a mobility je méně prozkoumaná než účast v jiných oblastech veřejné politiky a plánování. Přesto posledních 20 let zaznamenalo postupné zvyšování praxe a studium participace na plánování mobility. V oblasti mobility a dopravy, stejně jako v jiných oblastech, existuje zřejmé napětí, které ohrožuje zapojení veřejnosti a zúčastněných stran do procesů plánování, které často zahrnují velmi technické otázky. To klade důraz na význam a kvalitu při předkládání technických informací v co nejvíce dostupné formě. Je však důležité zvážit, do jaké míry je plánování dopravy a mobility součástí společenských, politických, etických a kulturních otázek, které jsou pro veřejnost snadněji diskutovatelné (Bickerstaff a Walker, 2005; Mullen, 2012).

Reflexe k participaci v plánování mobility

Rozvíjející se trend ve městech je přesun od plánovacích postupů shora dolů ke společnému plánování. Ten je diskutován jak v akademickém výzkumu, tak v plánovací praxi. Vzhledem k velkému množství rozsáhlých participačních procesů, které města dnes provádějí, někteří odborníci již hovoří o fenoménu "participitainmentu (participačního zásahu)" (např. Selle, 2013). Obecné potíže s efektivní participací v plánování dopravy a selhání některých metod participace v minulosti však znamenají, že nová paradigma participace jsou také přezkoumávána. To se na jedné straně dotýká základních otázek participativního plánování, jako např.:

- Otázky demokracie: plní participace skutečně demokratické požadavky, často se jedná pouze o malé "vzorky" veřejnosti nebo zainteresovaných stran (Booth a Richardson 2001)? Je to reprezentativní rozhodovací proces, pokud se na procesu účasti aktivně účastní pouze ti, kteří jsou přímo dotčeni, a ti, kteří se pravidelně účastní konzultací - představují jen asi 1% obyvatel města (v městech s více než 50 000 obyvateli, viz Selle, 2013)?
- Otázky přijetí/akceptace: zajistí participace skutečně přijetí/akceptaci? Provádění komplexního a nákladného procesu participace nezaručuje přijetí plánu udržitelné městské mobility ani přijetí konkrétní dopravní politiky nebo opatření
- Otázky kvality: někteří výzkumníci tvrdí, že kvalita rozhodování se při konzultacích s veřejností nemusí nevyhnutelně zvyšovat a v některých případech dokonce klesá, mimo jiné kvůli širokému spektru méně významných zájmů a nedostatku odborných znalostí (Dietz a Stern, 2008).

Na druhé straně stále existují praktické otázky, s nimiž se místní orgány potýkají při provádění participačních procesů:

- Jak postupovat po zapojení zúčastněných stran a veřejnosti do série workshopů, online konzultací a dalších akcí v oblasti plánování dopravy? Jak integrovat výsledky do rozhodovacího procesu?
- Jak zohlednit výsledky v probíhajícím technickém přístupu k plánování dopravy?

- A jak dosáhnout společného, všemi akceptovaného rozhodnutí, pokud jsou nároky a návrhy od veřejnosti nerealistické, nerealizovatelné a - jedna z hlavních obav - finančně nerealizovatelné?

Existuje jistě řada otázek, které ještě nebyly zcela řešeny v plánování participace. Nicméně, návrat k nezapojení veřejnosti není možný. Současné příklady plánování v Evropě, jako je Stuttgart nebo Bukurešť, kde kontroverzní projekty rozvoje měst vedly k masovým protestům ukazují, že procesy plánování bez veřejné legitimacy mohou být zablokovány a v nejhorším případě dokonce zabráněny. Mnoho dalších evropských měst se setkává s podobnými situacemi a je zde výrazný trend v tom, jak si lidé uvědomují a ukazují, že plánování dopravy v praxi neodpovídá jejich představám a očekáváním. Nejen občané, ale i výzkumní pracovníci a politici požadují zvýšení přímé demokratické metody a zapojení občanů do plánování, aby byl zajištěn soulad názorů politiků a soukromého sektoru s ohledem "obyčejného" občana.

Místní úřady musí reagovat na tuto výzvu, která se objevila v posledních deseti letech, aby byli slyšeni občané a zúčastněné strany, které jsou skutečně cílovými skupinami městské mobility, a aby byly zohledněny jejich pohledy a názory. Zároveň mohou procesy participativního plánování vzdělávat občany a zúčastněné strany v tom, jak přispět svými znalostmi a zkušenostmi k plánování mobility a jak úspěšně přispět k demokratickému rozhodování obecně. Pro obě strany je spolupráce při plánování stále novým přístupem vyžadujícím učení na obou stranách.

Místní orgány mohou vyvíjet efektivnější a finančně úspornější plány a projekty mobility zapojením občanů a zúčastněných stran od počáteční do konečné fáze plánování a identifikováním sporných otázek před přijetím rozhodnutí. Participace může zabránit opozici a krachu plánu tím, že spojuje místní partnery a dosáhne dohody o tom, jak postupovat. Zpoždění a finanční náklady mohou být tedy omezeny jak ve fázi plánování, tak ve fázi naplňování. V neposlední řadě účast často přispívá k pocitu odpovědnosti za rozhodnutí a navržená opatření a vytváří větší pocit odpovědnosti mezi politiky, plánovači, občany a zúčastněnými stranami.

Zdroj: Mobil. TUM 2014 "Sustainable Mobility in Metropolitan Regions (Udržitelná mobilita v metropolitních regionech)", Květen 19-20, 2014. „Citizen and stakeholder involvement: a precondition for sustainable urban mobility (Zapojení občanů a zúčastněných stran: předpoklad udržitelné městské mobility)“. Miriam Lindenau, Susanne Böhler-Baedeker | Rupprecht Consult – Forschung und Beratung GmbH, Clever Str. 13-15, 50688 Kolín nad Rýnem, Německo; <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352146514003093>

4 Reference

Tato kapitola poskytuje neúplný přehled o příkladech a zkušenostech z minulých a probíhajících projektů a iniciativ, jakož i o různých nástrojích a metodikách.

4.1 Projekty a iniciativy

Evropská platforma k SUMP | www.eltis.org/mobility-plans

Evropská platforma pro plány udržitelné městské mobility podporuje přechod na konkurenceschopné a efektivní zdroje mobility v evropských městech prostřednictvím:

- Podpory dalšího rozvoje konceptu [Plánu udržitelné městské mobility \(SUMP\)](#) a nástrojů potřebných pro jeho úspěšné uplatnění místními územně plánovacími orgány
- Nabídkou tohoto [portálu o plánech mobility](#) k šíření příslušných informací, publikací a nástrojů;
- Facilitací koordinace a spolupráce v rámci různých akcí podporovaných EU prostřednictvím [koordinační skupiny](#);
- Nabídkou příležitosti pro výměnu znalostí, zkušeností a kontaktů prostřednictvím [každoroční konference SUMP](#), akcí, školení a sociálních médií.

CIVITAS PROSPERITY | www.sump-network.eu

Existuje rozdíl mezi potřebami a požadavky měst, které by měly vytvořit a naplnit SUMP, a potřebami vyšších správních institucí, které by měly připravovat půdu a poskytovat (národní) programy podpory, které povzbuzují města k vytrvání a naplňování SUMP. CIVITAS PROSPERITY napomáhá k překonání této mezery tím, že zprostředkovává jedinečný přístup zapojením a aktivací. To se děje dvěma způsoby. Projekt na jedné straně nabízí pravidelnou vzájemnou výměnu mezi orgány státní správy z různých zemí. A na druhé straně prostřednictvím pravidelného národního procesu v každé zemi, ve které národní úroveň spolupracuje s městy země. Cílem projektu CIVITAS PROSPERITY je promovat a podporovat široké přijetí SUMP, zejména v regionech a městech, která jsou v procesu SUMP na počátku.

CIVITAS SUITS | www.suits-project.eu

Projekt SUITS byl zahájen 1. prosince 2016 a bude trvat čtyři roky. Podstatně zvýší schopnost místních orgánů malého a středního města rozvíjet a uplatňovat udržitelné, inkluzivní a integrované dopravní strategie, politiky, technologie, postupy, procedury, nástroje, opatření a inteligentní dopravní systémy, které řeší koncové zkušenosti všech cestujících i přepravovaného zboží .

CIVITAS SUMPs-Up | www.sumps-up.eu

CIVITAS SUMPs-Up je projekt financovaný EU, který spojuje evropská města, výzkumné pracovníky, univerzity, environmentální organizace, klimatické instituce, konzultanty v oblasti dopravy a odborníky na mobilitu do jedinečné iniciativy, která pomůže městům zavést čistší a udržitelnější řešení mobility. Jejím cílem je pomoci městům, která trpí negativními dopady dopravy, při vytváření plánů udržitelné městské mobility (SUMPs) - strategických dlouhodobých plánovacích dokumentů, které integrují všechny druhy dopravy a přispívají k vyváženému rozvoji životního prostředí, sociálního a ekonomického rozvoje měst.

ADVANCE | www.eu-advance.eu

ADVANCE se zaměřuje na zlepšení systémů městské dopravy v evropských městech. Podporuje města a obce na cestě k udržitelnější městské mobilitě, a tak jim pomáhá vytvářet a zlepšovat kvalitu plánů udržitelné městské mobility (Sustainable Urban Mobility Plans - SUMP) a politik.

ADVANCE vyvinul, testoval a uplatňoval systém auditu ke zvýšení kvality plánů udržitelné městské mobility.

CH4LLENGE | www.sump-challenges.eu

V projektu CH4LLENGE se devět evropských měst a osmi podpůrných organizací spojilo, aby překonaly čtyři nejnaléhavější výzvy v plánování udržitelné městské mobility:

- participaci zúčastněných stran a zapojení občanů;
- institucionální spolupráci mezi sektory a obory;
- určení nejúčinnějších politických opatření;
- monitoring a vyhodnocení pokroku v rozvoji SUMP.

ENDURANCE | www.epomm.eu/endurance

ENDURANCE má za cíl pomáhat městům a regionům s rozvojem plánů udržitelné městské mobility (SUMP) tím, že usnadní vytváření národních sítí, vzájemné učení se a sdílení zkušeností a osvědčených postupů mezi jednotlivými zeměmi. Cíle ENDURANCE je:

- Vytvoření 25 trvalých národních sítí SUMP (trvalé = členství v EPOMM);
- Vytvoření evropské sítě SUMP s centrální koordinací školení, školitelů, auditů, databází auditu, městských databází a značek kvality;
- Zapojit více než 250 měst do plánování a naplňování udržitelné městské mobility.

EVIDENCE | www.evidence-project.eu

Posláním projektu EVIDENCE je zajistit lepší pochopení ekonomických přínosů udržitelné dopravy, a tím usnadnit informovanější rozhodování o investičních prioritách.

Poly-SUMP | www.poly-sump.eu

Poly-SUMP, polycentrické plány udržitelné městské mobility, zaměřené na rozvoj metodiky udržitelného plánování mobility v polycentrických regionech - oblastech charakterizovaných několika centry, kde jsou v různých městech rozptýleny služby a zboží, a tudíž dopravní potřeby.

Urban Transport Roadmaps | www.urban-transport-roadmaps.eu

Klíčovým prvkem pro rozvoj účinných udržitelných dopravních strategií je dostupnost nástrojů a metodik, které pomáhají tvůrcům dopravních politik pochopit rozsah možných opatření a kroky k úspěšné realizaci. Studie takového nástroje pro městskou dopravu, kterou podporuje DG Move, poskytuje webový nástroj pro podporu politiky, který pomáhá městům v celé Evropě prozkoumat možnosti politiky pro plány udržitelné městské mobility.

4.2 Nástroje a metodiky

Participační sada SUMP

Sada pro participaci je zaměřena na poskytování praktických rad vycházejících z městských příkladů o tom, jak zapojit občany a zúčastněné strany do procesu udržitelného plánování městské mobility (SUMP). Poskytuje informace o tom, jak integrovat participaci do procesu plánování dopravy a jak připravit, řídit a vyhodnotit participační aktivity.

Zdroj: http://www.eltis.org/sites/eltis/files/trainingmaterials/manual_participation_en.pdf

Marketing udržitelné mobility

Úspěšných opatření pro udržitelnou mobilitu lze dosáhnout pouze tím, že oslovíte lidi, pro něž jsou navržena. Komunikování s uživateli také přímo a nepřímo pomáhá ukázat průhlednost procesu a ochotu zapojit občany a zúčastněné strany do dialogu o službách, které jsou pro ně důležité. Iniciativa CIVITAS vytvořila sadu nástrojů určenou místním, regionálním a národním orgánům k této problematice. Obsahuje materiály pro tvorbu strategického komunikačního plánu, organizaci akcí a vývoj a šíření tištěných a on-line mediálních materiálů. Poskytuje také rady ohledně oslovení spotřebitelů prostřednictvím značkových a propagačních produktů.

Zdroj:

http://www.eltis.org/sites/eltis/files/trainingmaterials/civitas_toolkit_on_marketing_communications.pdf

CIVITAS e-kurz – Zapojení veřejnosti

Při posuzování kvality rozhodnutí o městské mobilitě zahrnuje většina měst CIVITAS široké spektrum stakeholderů do procesu návrhu opatření. Prostřednictvím konzultací jsou místní komunity oprávněny získat pocit vlastnictví výsledků. Současně se podstatně zvyšuje míra interakce mezi činiteli s rozhodovací pravomocí a cílem jejich rozhodnutí, čímž se zvyšuje míra komplexnosti. Tímto se zúčastněné strany lépe seznámí s plánovanými opatřeními v oblasti mobility a snižují pozdější opozici vůči městské mobilitě. Zapojení veřejnosti má přidanou hodnotu, ale odkud začít? V tomto e-kurzu vysvětlujeme, jaká je účast veřejnosti a proč byste měli zapojit veřejnost a zúčastněné strany. Krok za krokem vám ukážeme přístup k participaci veřejnosti, včetně vyhodnocení.

Zdroj: <http://civitaslearningcenter.talentlms.com/catalog/info/id:124>

CIVITAS e-kurz - SUMP Basics

Tento kurz poskytuje přehled konceptu SUMP a jeho přínosů, popisuje stále rostoucí význam SUMP v Evropě a přináší bližší pohled na vývojový proces SUMP, stejně jako výzvy, kterým města často čelí při vývoji a implementaci SUMP. Tento kurz souvisí s projektem CHALLENGE.

Zdroj: <http://civitaslearningcenter.talentlms.com/catalog/info/id:129>

E-kurz akademie mobility - Základy SUMP - Úvod do plánování udržitelné městské mobility

Udržitelné plánování městské mobility je způsob, jak řešit problémy související s dopravou ve městech více strategicky. Tvorba a naplnění plánu udržitelné městské mobility jsou zaměřeny na snížení negativních dopadů dopravy, zlepšení dostupnosti a zajištění vysoce kvalitní, multimodální a dobře integrované mobility a dopravy. Tento kurz nabízí přehled konceptu SUMP a jeho přínosů, popisuje stále rostoucí význam SUMP v Evropě, zkoumá procedurální prvky cyklu SUMP a identifikuje klíčové výzvy vyplývající z plánování udržitelné městské mobility.

Zdroj: <https://www.mobility-academy.eu/course/view.php?id=52>

E-kurz Akademie mobility – Participace v plánování udržitelné městské mobility

Zapojení zúčastněných stran a veřejnosti je předpokladem udržitelné městské mobility a podporuje rozvoj efektivnějšího, účinnějšího a akceptovaného plánu udržitelné městské mobility (SUMP). Tento kurz poskytuje přehled o významu participace na přípravě SUMP a poskytuje náhled na řízení participativního plánování dopravy, identifikaci zúčastněných stran a práci se zainteresovanými stranami, veřejností a médii. Prozkoumá způsob výběru vhodných formátů participace a odhalí praktickou práci v procesu participace. Na konci tohoto kurzu získáte komplexní znalosti o tom, jak úspěšně zapojit občany a zúčastněné strany do tvorby SUMP.

Zdroj: <https://www.mobility-academy.eu/course/index.php?categoryid=4>

E-kurz Akademie mobility – Spolupráce v oblasti plánování udržitelné městské mobility

Institucionální kooperace zahrnuje spolupráci a práci uvnitř organizací i mezi organizacemi navzájem za účelem vypracování a realizace Plánu udržitelné městské mobility (Sustainable Urban Mobility Plan - SUMP). Institucionální vztahy jsou různé, a proto musí být spolupráce chápána jako důležitý proces v rámci organizací. Tato spolupráce může vyžadovat sdílení cílů, znalostí, zdrojů, pravomocí nebo souhlasu mezi několika aktéry. Cílem tohoto kurzu je vysvětlit, jak budovat pragmatickou spolupráci s aktéry a jak identifikovat myšlenky, zásady a politiky, které pomáhají realizovat SUMP, který je efektivní a akceptován z praktického i finančního hlediska.

Zdroj: <https://www.mobility-academy.eu/course/index.php?categoryid=4>

Vzdělávání CIVITAS - Jak zapojit různé sociální skupiny do městské mobility

Během tohoto krátkého, ale intenzivního tréninku se účastníci seznámili a získali dovednosti, jak zapojit zvláštní zájmové skupiny do plánování udržitelné městské mobility. Cílovými skupinami pro tento interaktivní výcvik byly odborníci z orgánů veřejné dopravy, odborníci zabývající se SUMPy, dopravou a všichni experti a stakeholderi podílející se na zapojení veřejnosti.

Zdroj: <http://civitas.eu/content/civitas-training-how-engage-different-social-groups-urban-mobility>

BUMP – tréninkový kurz ke konceptu SUMP

Koncept kurzu BUMP poskytuje obecnou strukturu vzdělávacích programů SUMP, které jsou realizovány s pracovníky místních úřadů.

Zdroj:

http://www.eltis.org/sites/eltis/files/trainingmaterials/8_training_course_concept_on_sustainable_urban_mobility_plans_bump_0.pdf

Čtvrtá evropská konference o plánech udržitelné městské mobility

Ve dnech 29.-30. března 2017 se v Dubrovniku setkalo téměř 400 účastníků z oblasti plánování a rozvoje dopravy, výzkumu a politiky na 4. evropské konferenci o plánech udržitelné městské mobility, aby projednali nové přístupy a strategie plánování a sdíleli nápady, řešení a příběhy úspěchů. Konference se uskutečnila ve dnech 29.-30. března 2017 v Dubrovniku v Chorvatsku pod heslem "Inteligentní plánování udržitelné mobility".

Zdroj: <http://www.eltis.org/resources/promotional-materials/4th-sump-conference-presentations>

CIVITAS Insight 16 - Zapojení občanů dneška k budování udržitelných měst zítřka

Dnes není úniku před dopadem sociálních médií. Stejně jako vzestup osobního počítače, mobilních telefonů a internetu je vzestup sociálních médií historický a transformační v ovlivňování způsobu, jakým lidé myslí, chovají se a komunikují. Na několika místech je tato transformace více revoluční než ve využívání Participace 2.0 ve státní správě.

Zdroj: <http://civitas.eu/content/civitas-insight-16-engaging-citizens-today-build-sustainable-cities-tomorrow>

CIVITAS Insight 17 - Plánování udržitelného cestování

Dochází ke všeobecnému posunu směrem k udržitelným způsobům cestování. Děti využívají udržitelnější způsoby chodu do školy a pracující používají méně vozidel. Vypracování a realizace cestovního plánu (malého plánu mobility pro instituce) může snížit potřebu lidí cestovat do a z místa a povzbudit ostatní, aby cestovali udržitelněji.

Zdroj: <http://civitas.eu/content/civitas-insight-17-planning-sustainable-travel>

CIVITAS Insight 19 - E-mobilita: Pojd'me na to přes SUMP!

Města hrají klíčovou úlohu při podpoře elektrických vozidel. V ideálním případě by spojila strukturovanou a účinnou strategii elektronické mobility s plánem udržitelné městské mobility, což by pomohlo zlepšit kvalitu ovzduší a snížit hluk, energii a závislost na automobilu.

Zdroj: <http://civitas.eu/content/civitas-insight-19-e-mobility-make-it-happen-through-sumps>

Kvantifikace dopadů plánů udržitelné městské mobility

Evropská komise zvažuje evropský podpůrný rámec pro implementaci plánů udržitelné městské mobility v členských státech EU. Tyto úvahy jsou v souladu s návrhem bílé knihy z roku 2011 o posílení koordinace mezi dopravními orgány a těmi, kdo určují dopravní politiku. Zájem o způsob, jakým mohou být různá městská opatření použita k tomu, aby byly dopravní aktivity udržitelnější, tak vytvořil prostor pro výzkum týkající se dopadů a efektů politických opatření na socio-ekologické systémy. Tyto studie se opírají hlavně o názory odborníků a zkušenosti z minulosti s cílem vytvořit společný ukazatel o tom, jak může dopravní systém reagovat na různá opatření. Tato technická poznámka využívá informace z odborných bodových hodnocení, která jsou k dispozici v současné vědecké literatuře, s cílem prozkoumat dopady a důsledky různých plánů měst na plánování udržitelnosti na celoevropské úrovni.

Zdroj:

http://www.eltis.org/sites/eltis/files/trainingmaterials/quantifying_the_effects_of_sustainable_urban_mobility_plans.pdf

Databáze měst

Mnoho evropských měst je již zapojeno do aktivit EU, které propagují a naplňují [koncept plánu udržitelné městské mobility \(SUMP\)](#). Tato databáze obsahuje jména měst zapojených do probíhajících a dokončených projektů a iniciativ SUMP podporovaných EU. V mnoha případech poskytuje také webové odkazy na plán městské mobility a dopravy. Správce webu přijal základní bezpečnostní opatření ke kontrole přesnosti informací poskytovaných zdroji, ale nemůže převzít odpovědnost za chyby nebo opomenutí.

Zdroj: <http://www.eltis.org/mobility-plans/city-database>

Metodika a metoda výpočtu ukazatelů pro udržitelnou městskou mobilitu

Tato zpráva, kterou vypracovala Světová obchodní rada pro udržitelný rozvoj (WBCSD) jako součást Projektu pro udržitelnou mobilitu 2.0, uvádí výsledky práce na vytvoření komplexního souboru ukazatelů udržitelné mobility pro města. Práce je založena na spolupráci se šesti pilotními městy: Bangkok (Thajsko), Campinas (Brazílie), Chengdu (Čína), Hamburg (Německo), Indore (Indie) a Lisabon (Portugalsko). Ukazatele jsou popsány metodami SMART (specifické, měřitelné, dosažitelné, relevantní, založené na čase), které umožní městům provádět standardizované hodnocení svého systému mobility. Rovněž jim umožní pochopit vývoj systému v průběhu času a změřit zlepšení vyplývající z uplatňování nových postupů nebo politik mobility. Pokud se v průběhu tohoto cvičení opakovaně objeví opatření, která mají neefektivnější dopad na konkrétní ukazatele, umožní tak ostatním městům vybrat si nejlepší opatření v rámci cílených opatření.

Zdroj: http://www.eltis.org/sites/eltis/files/trainingmaterials/smp2.0_sustainable-mobility-indicators_2ndedition.pdf

SOLUTIONS projekt: Řešení městské mobility

Tento školicí materiál se zaměřuje na šest tematických řešení městské dopravy: veřejná doprava; dopravní infrastruktura; městská logistika; integrované plánování; dopravní síť a mobility management; a čistá (bezemisní/nízkoemisní) vozidla. Pro každé téma je k dispozici příručka s informacemi o kontextových informacích, sada pro sdílení znalostí a výcviková sada.

Zdroj: <http://www.eltis.org/resources/training/solutions-project-urban-mobility-solutions>